

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет музичного мистецтва та хореографії

Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сценічно-виконавська майстерність

для студентів

Спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Освітнього рівня: другий (магістерський)

Освітньої програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ-2023 р.

Розробник: **Наталія Олександрівна Костюк**, професор кафедри музикознавства та музичної освіти, доктор мистецтвознавства

Викладач: **Наталія Олександрівна Костюк**, професор кафедри музикознавства та музичної освіти, доктор мистецтвознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від 28.08.2023 р. № 11

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантами освітньої професійної програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

«__» _____ 2023 р.

Гарант освітньої професійної програми _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2023 р.

Заступник декана _____ Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____, «__» _____ 20__ р. протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180	
Курс	2	-
Семестр	3 сем	-
Кількість змістових модулів з розподілом	6	-
Обсяг кредитів	6	-
Обсяг годин, у тому числі:	180	-
Аудиторні	48	-
Модульний контроль	12	-
Семестровий контроль	2	-
Самостійна робота	120	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Сценічно-виконавська майстерність» є комплексною:

- надати студентам розуміння найважливіших принципів і закономірностей сценічно-виконавської майстерності як однієї з базових сфер професійної діяльності;
- збагатити музичний та загальнокультурний досвід студентів і сприяти реалізації творчих та практичних здібностей здобувачів освіти;
- поглибити мотивацію професійного вибору шляхом підвищення рівня інтересу до виконавської та педагогічної діяльності та творчої активності;
- інтенсифікувати процес здобуття професійних компетенцій;
- сприяти інтеграції практичних виконавських навичок сценічної поведінки та техніки в руслі формування індивідуальної сценічної культури.

Завданнями курсу є:

- розвиток естетичних знань і досягнення основ виконавської етики у зв'язку з поглибленням відчуття стилю;
- набуття досвіду з різних аспектів сценічно-виконавської майстерності;
- поглиблення психологічних основ сценічно-виконавської майстерності і розуміння принципів комунікації з аудиторією;
- вдосконалення у студентів виконавського досвіду на основі інтеграції набутих знань з музично-теоретичних предметів;

- надання знань про різновиди самоконтролю і сценічно-виконавську відповідальність;
- розвиток навичок самостійної роботи;
- систематизація музично-аналітичних навичок для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі інтерпретації;
- продовження оволодіння фаховою термінологією і понятійно-категоріальним апаратом в галузі музичного мистецтва.

3. Результати навчання за дисципліною

У процесі вивчення курсу студент формує такі *компетентності*:

Загальні:

- здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність працювати автономно;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові):

- здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності;
- здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;
- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва;
- здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва;
- здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності;
- здатність застосовувати базові знання;
- провідних музично-теоретичних систем та концепцій;
- здатність оперувати професійною термінологією;
- здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності;
- здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків;
- здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності;
- здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання:

РН 1 – володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.

РН 3 – визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві

РН 4 – професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН 5 – вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію

РН 6 – володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН 7 – володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Основною формою роботи є лекційні і практичні заняття, ціллю яких є набуття і закріплення теоретичних знань водночас з набуттям чи вдосконаленням професійних компетентностей задля виконання обраної студентом освітньої програми.

За об'єктивних (епідемічних, воєнних тощо) умов заняття будуть проводитись дистанційно в режимі відео-конференцій на платформі Google чи Zoom. Виконання усіх видів завдань, запланованих програмою, відбуватиметься або з використанням ЕНК «Сценічно-виконавська майстерність» на платформі Moodle, або в індивідуальному режимі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання 3 семестр

Змістовий модуль I.					
№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
1.1	Цілі та завдання дисципліни. Сценічна культура та виконавська діяльність. Сценічно-виконавська майстерність як складова сценічної культури	2		6	
1.2	Особливості музичного виконавства. Сутність поняття «сценічно-виконавська майстерність»	2		6	
1.3	Музичне виконавство в його культурно-історичній динаміці. Особливості і закономірності. Засоби музичного виконавства та їх системність		4	6	
1.4	Музичний професіоналізм і його соціокультурні функції. Музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача		2	6	
Модульний контроль					2
Разом		4	6	24	2
Змістовий модуль II					
№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
2.1	Артистизм як чинник вияву і піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності. Здібність до художнього перевтілення та до впливу на слухача. Стил ь музиканта-виконавця	4		6	
2.2	Виконавська індивідуальність як прояв самостійності виконавського музичного мислення. Виконавський образ як втілення грані особистості виконавця і його художньої культури	2		6	
2.3	Артистизм як чинник вияву і піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності. Музична обдарованість як індивідуальна якість в контекстуальних зумовленостях		4	6	
Модульний контроль					2
Разом		6	4	18	2

Змістовий модуль III.

№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
3.1	Інтерпретація змісту музичних творів. Інтенаційне і стилеве мислення як складові мистецького мислення. Чинник інтелектуальності у сценічно-виконавській майстерності».	4		6	
3.2	Виразові засоби виконавського мистецтва. Інтенаційні основи		4	6	
Модульний контроль					2
Разом		4	4	12	2

Змістовний модуль IV

№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
4.1	Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності. Методи і принципи розвитку сценічно-виконавської майстерності	2		6	
4.2	Роль виконавця у системі музичної комунікації. Сценічне спілкування як складова сценічно-виконавської майстерності. Психологічні механізми комунікації з аудиторією	2		6	
4.3	Розвиток сценічно-виконавської майстерності і музична комунікація		2	6	
Модульний контроль					2
Разом		4	2	18	2

Змістовий модуль V

№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
5.1	Психофізіологічні аспекти розвитку сценічно-виконавської майстерності. Психофізіологічна підготовка до концертного виступу та активізація психомоторики виконавця під час сценічного виступу. Методи і способи саморегуляції. Сценічна увага	2		7	
5.2	Загальні психолого-педагогічні умови і закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності	2		6	
5.3	Психофізіологічні аспекти, психолого-педагогічні умови і закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності. Творча увага і самостійність.		4	7	

	Удосконалення методики запам'ятовування музичного тексту				
	Модульний контроль				2
	Разом	4	4	20	2

Змістовий модуль VI

№ п/п	Назви тем і занять	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	МКР
6.1	Виконавсько-сценічна практика	2		8	
6.2	Підготовка до сценічного виступу. Концертна програма. Побудова виконавського плану з визначенням основних етапів і художніх засобів досягнення мистецької цілісності		2	10	
6.3	Виконавський план і стратегія виступу (основні етапи; засобів досягнення мистецької цілісності виступу; ін.)		2	10	
	Модульний контроль				
	Разом	2	4	28	2
	Разом на семестр	24	24	120	12

5. Програма навчальної дисципліни

II КУРС 3 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1.

«Сценічна культура та виконавська діяльність. Поняття «сценічно-виконавська майстерність».

1.1. Тема «Цілі та завдання дисципліни. Сценічна культура та виконавська діяльність. Сценічно-виконавська майстерність як складова сценічної культури». Лекція (2 год.)

Завдання: Розкрити цілі і завдання дисципліни.

Розглянути: загальні характеристики музичної культури (функціонування, основні компоненти від фольклору до сучасних поставангардних практик); природу академічної музичної культури та її роль музичній культурі загалом; особливості сценічно-виконавської майстерності як складової сценічної культури.

Означити зміст поняття «музичний професіоналізм». Визначити соціокультурні функції явища.

Осмыслити музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача.

Література основна: 2, 10, 22, 52, 34, 46-50, 79, 82

Література додаткова: 12, 13, 22, 118, 125, 127

1.2. Тема «Особливості музичного виконавства. Сутність поняття «сценічно-виконавська майстерність». Лекція (2 год.)

Завдання:

- Вивчити особливості музичного виконавства. Сутність поняття «сценічно-виконавська майстерність».
- Розкрити сутність поняття «сценічно-виконавська майстерність» і особливості відповідного явища в різних контекстуальних умовах.

Література основна: 2, 5-6, 8, 10, 22, 28, 41-44, 79, 76

Література додаткова: 12, 25-26, 31, 34-35, 74, 80

1.3. «Музичне виконавство в його культурно-історичній динаміці. Особливості і закономірності. Засоби музичного виконавства та їх системність». Практичне заняття (4 год.)

Завдання:

Розглянути:

- музичне виконавство в його культурно-історичній динаміці;

- особливості і закономірності музичного виконавства;
- засоби музичного виконавства у їх системній взаємодії.

Література основна: 2, 5-6, 8, 10, 22, 28, 41-44, 79, 76

Література додаткова: 12, 25-26, 31, 34-35, 74, 80, 120, 122, 128, 139

1.4. «Музичний професіоналізм і його соціокультурні функції. Музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача». Практичне заняття (2 год.)

Завдання:

- Опрацювати зміст поняття «музичний професіоналізм» і соціокультурні функції явища.
- Розглянути музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача

Література основна: 2, 10, 22, 46-50, 52, 34, 46-50, 79, 82, 102

Література додаткова: 12, 19, 22, 30, 112-113, 118, 125, 127, 128

Модульний контроль

Змістовий модуль 2.

Особливості і засоби музичного виконавства та сценічно-виконавської майстерності. Основні поняття та їх зміст

2.1. Тема «Артистизм як чинник вияву і піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності. Здібність до сценічного перевтілення та впливу на слухача. Стиль музиканта-виконавця». Лекція (4 год.)

Завдання:

- Створити розуміння музично-мистецького артистизму як чинника вияву і піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності.
- Розглянути зміст поняття «виконавський стиль» і чинники його формування у творчо-педагогічному процесі.
- Визначити особливості сценічного перевтілення і простежити вплив цього чинника на слухачів.
- Розглянути приклади індивідуальних виконавських стилів

Література основна: 5-6, 17, 21, 25, 34, 46-50, 59, 71, 73, 80

Література додаткова: 9-11, 21, 24, 34-35, 44, 47, 48, 51-54, 100-101, 112-113, 131, 139

2.2. Тема «Виконавська індивідуальність як прояв самостійності виконавського музичного мислення. Музична обдарованість як індивідуальна якість в контекстуальних зумовленостях. Виконавський образ як втілення грані особистості виконавця і його художньої культури». Лекція (4 год.)

Завдання:

- Вивчити самостійність / оригінальність виконавського музичного мислення у зв'язку з поняттям про виконавську індивідуальність;
- Розглянути музичну обдарованість як індивідуальну якість в контекстуальних зумовленостях;
- Виявити приклади індивідуалізації виконавського образу як втілення граней особистості виконавця і його художньої культури.

Література основна: 5.6, 10, 22, 41-44, 59, 71, 78, 90, 93, 95, 101, 102

Література додаткова: 60-61, 79, 82, 86-89, 119, 124

2.3. «Артистизм як чинник вияву і піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності. Музична обдарованість як індивідуальна якість в контекстуальних зумовленостях». Практичне заняття (4 год.)

- Обговорити приклади музично-мистецького артистизму і виявити ознаки піднесення рівня сценічно-виконавської майстерності.
- Проаналізувати особливості сценічного перевтілення / приклади яскравих виконавських образів і простежити вплив цього чинника на слухачів.
- Розглянути приклади індивідуальних виконавських стилів відповідно до змісту поняття «стиль музиканта-виконавця» і музичну обдарованість в різних контекстуальних умовах.
- Обговорити проблему самостійності / оригінальності виконавського музичного мислення у зв'язку з поняттям про виконавську індивідуальність.

Матеріалом вивчення є мистецтво представників української піаністичної школи (В. Барвінський, Г. Беклемішев, Ф. Блуменфельд, В. Горовіц, В. Топілін та ін).

Література основна: 5.6, 10, 17, 21, 22, 41-44, 59, 71, 78, 90, 93, 95, 101, 102

Література додаткова: 9-11, 21, 24, 34-35, 44, 47, 48, 51-54, 60-61, 82, 86-89, 107-108, 119, 124

Модульний контроль

Змістовий модуль 3

Інтерпретація змісту музичних творів як наслідок розвитку мистецького мислення і виразові засоби музичного мистецтва

3.1. Тема «Інтерпретація змісту музичних творів. Інтоніційне і стильове мислення як складові мистецького мислення. Чинник інтелектуальності у сценічно-виконавській майстерності». Лекція (4 год.)

Завдання:

- З'ясувати сутність поняття «інтерпретація» і особливості явища в практичній діяльності визначних виконавців.
- Осмислити:

- грані співвідношення об'єктивного і суб'єктивного у музичному виконавстві;

- інтонаційне і стильове мислення як складові мистецького мислення.

- Розглянути:

- сценічно-виконавський процес як особливий вид інтерпретації змісту музичних творів;

- чинник інтелектуальності у сценічно-виконавській майстерності.

Література основна: 15, 49, 46-50, 53-57, 59, 60-61

Література додаткова: 29, 30, 82, 84, 86-89, 91, 111, 114-116, 123, 137, 142

3.2. Тема «Виразові засоби виконавського мистецтва. Інтонаційні основи». Практичне заняття (4 год.)

Завдання:

- Обговорити зміст понять «інтонація», «виконавське інтонування».
- Вивчити рівні музичного інтонування і співвідношення виконавських засобів виразності з авторським музичним текстом в аспекті осмислення можливого рівня свободи виконавця і досягнення досконалості звукообразності.
- Розглянути історичну зумовленість агогіки й орнаментики, їх історичні типи, роль у музичній драматургії.
- Обміркувати значення динаміки, тембру і колориту як засобів виконавської виразності.

Матеріалом аналізу є виконавські стилі видатних виконавців музичних творів епох Бароко і Класицизму (Г.Гульд, Й. Ермін, С.Ріхтер, С.Фейнберг, Ф.Гульд, А.Шіфф).

Література основна: 41-44, 53-57, 71, 77, 78, 83-84, 96

Література додаткова: 12, 29, 30, 41-43, 45, 76, 86-89, 112-113

Модульний контроль

Змістовий модуль 4

Розвиток сценічно-виконавської майстерності: критерії, методи, прийоми і принципи. Роль виконавця у системі музичної комунікації.

4.1. Тема «Критерії розвитку сценічно-виконавської майстерності. Методи і принципи розвитку сценічно-виконавської майстерності» Лекція (2 год.)

Завдання:

- Розглянути критерії, методи і принципи розвитку сценічно-виконавської майстерності.

Література основна: 76

Література додаткова: 14, 23, 24, 28, 34, 62, 74, 80, 84, 93, 114-116, 136,

4.2. Тема «Роль виконавця у системі музичної комунікації. Сценічне спілкування як складова сценічно-виконавської майстерності. Психологічні механізми комунікації з аудиторією». Лекція (2год.)

Завдання:

- Вивчити підходи до визначення роль виконавця у системі музичної комунікації.
- Надати розуміння сценічного спілкування як складової сценічно-виконавської майстерності.
- Розглянути психологічні механізми комунікації із слухачами.

Література основна: 3, 10, 22, 25, 41-44, 53-57, 81

Література додаткова: 136, 129, 137, 142, 143

4.3. «Розвиток сценічно-виконавської майстерності і музична комунікація». Практичне заняття (2 год.)

Завдання:

- Висвітлити особливості критеріїв, методів і принципів розвитку сценічно-виконавської майстерності.
- Виявити і проаналізувати приклади ролі виконавця у музичній комунікації з композитором і слухачами у різних ситуаціях з врахуванням психологічних механізмів комунікації.
- Надати розуміння сценічного спілкування як складової сценічно-виконавської майстерності.

Матеріалом аналізу є зразки традиційного та «історично-реконструктивного» виконання (Н.Арнонкур, В. Ландовска, Г.Леонхардт, Київ Руссе, А. Штайер, Р. Кіркпатрік, А. Дольмеч, П. Бадура-Скода, Й. Демус, А. Брендель та ін.) (2 год.)

Література основна: 3, 10, 22, 25, 41-44, 53-57, 76, 81

Література додаткова: 14, 23, 24, 28, 34, 62, 74, 80, 84, 93, 114-116, 136, 135, 129, 137, 142, 143

Модульний контроль

Змістовий модуль 5

«Психофізіологічні аспекти сценічно-виконавської майстерності»

5.1. Тема «Психофізіологічні аспекти розвитку сценічно-виконавської майстерності. Психофізіологічна підготовка до концертного виступу та активізація психомоторики виконавця під час сценічного виступу. Методи і способи саморегуляції. Сценічна увага» Лекція (2 год.)

Завдання:

- Висвітлити:
 - спектр психофізіологічних аспектів розвитку сценічно-виконавської майстерності.

- особливості психофізіологічної підготовки до концертного виступу.
- принципи і методи активізації психомоторики виконавця і способів саморегуляції під час сценічного виступу.
- специфіку сценічної уваги.

Література основна: 7, 9, 11, 55-56, 51, 60, 68, 86-87

Література додаткова: 24, 92, 130

5.2. Тема «Загальні психолого-педагогічні умови і закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності». Лекція (2 год.)

Завдання:

- Здійснити огляд психолого-педагогічних умов, необхідних для розвитку сценічно-виконавської майстерності і закласти основу розуміння закономірностей, що виникають при їх створенні відповідного педагогічно-творчого середовища

Література основна: 4, 5.6, 19, 29

Література додаткова: 1-3, 68

5.3. «Психофізіологічні аспекти, психолого-педагогічні умови і закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності. Творча уява і самостійність. Удосконалення методики запам'ятовування музичного тексту». Практичне заняття (4 год.)

Завдання:

- Висвітлити психофізіологічні аспекти, психолого-педагогічні умови і закономірності розвитку сценічно-виконавської майстерності
- Визначити особливості психофізіологічної підготовки до концертного виступу.
- Обговорити принципи і методи активізації психомоторики виконавця і способів саморегуляції під час сценічного виступу.

Література основна: 4, 5.6, 19, 29, 86-87

Література додаткова: 1-3, 6-7, 24, 40, 68, 92, 102, 130

Модульний контроль

Змістовий модуль 6

«Виконавсько-сценічна практика»

6.1 «Виконавсько-сценічна практика» Лекція (2 год.)

Завдання:

- Висвітлити різновиди сценічних виступів і їх драматургію.
- Розкрити принципи побудови концертної програми та підбору репертуару з урахуванням специфіки аудиторії.
- Необхідність врахування акустичних особливостей залу, моделювання умов концертного і прогностики сценаріїв виступу задля реалізації творчих завдань.

- Виявлення стану готовності програми та психологічної натренованості виконавця виступу.

Література основна: 12, 13, 14, 31, 32-33, 36-37, 39-40, 61-62, 63, 64, 65

Література додаткова: 20, 17-18, 57, 66, 67, 72-73, 77, 95, 109, 110

6.2. «Підготовка до сценічного виступу. Концертна програма. Побудова виконавського плану з визначенням основних етапів і художніх засобів досягнення мистецької цілісності» Практичне заняття (4 год.)

Завдання:

- Осмислити особливості підготовки до сценічного виступу.
- Висвітлити поняття «концертна програма» і розкрити специфіку концертних програм з огляду на їх типологію.
- Запропонувати розробку виконавського плану сценічного виступу з визначенням основних етапів і художніх засобів досягнення мистецької цілісності
- Цілісність концертної програми. Якість виконавської форми. Сценічна витримка, розподіл і мобілізація психофізичних ресурсів під час виступу. Аналіз і самоаналіз переваг та недоліків виконання. Значення порівняльного аналізу.

Література основна: 20, 35, 36-37, 39-40, 45, 77, 53-57, 61-62, 63, 64, 67, 86-87, 92, 74, 75, 110

Література додаткова: 5, 20, 36-37, 39-40, 66, 72-73, 95, 96, 104

Модульний контроль

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. кількість балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів	Кількість одиниць	Макс. к-сть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2
Робота на практичному занятті	10	3	30	2	20	2	20	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15	2	10	3	15	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		80		65		59		53		84		63	
Максимальна кількість балів: 404													
III семестр – залік. Коефіцієнт – 4,04													

6.2. Завдання для самостійної роботи студентів та критерії її оцінювання

3 семестр ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1.

Завдання:

Опрацювати:

- присвячений художньому виконанню розділ «Загальної теорії музики» (Die Lehre von der musikalischen Komposition, 1837—1847) Адольфа Бернгардта Маркса (Friedrich Heinrich Adolf Bernhard Marx; 1795-1866);
- праці 10, 22, 52, 34, 46-50, 79, 82-84

Тема 1.2.

Завдання:

Опрацювати дослідження 2, 5-6, 8, 10, 22, 28, 41-44, 79, 76

Тема 1.3.

Завдання:

Опрацювати дослідження 2, 5-6, 8, 10, 22, 28, 41-44, 79, 76

Тема 1.4.

Завдання:

Опрацювати дослідження 10, 22, 46-50, 52, 34, 79, 82-84, 102

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 2.1.

Завдання:

Опрацювати дослідження 5-6, 17, 21, 25, 34, 46-50, 59, 71, 73, 80

Тема 2.2.

Завдання:

Опрацювати дослідження 5-6, 10, 22, 41-44, 59, 71, 78, 90, 93, 95, 101, 102

Тема 2.3.

Завдання:

Опрацювати дослідження 5-6, 10, 17, 21, 22, 41-44, 59, 71, 78, 90, 93, 95, 101, 102

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 3.1.

Завдання:

Опрацювати дослідження 15, 49, 59, 60-61, 53-57, 46-50

Тема 3.2.

Завдання:

Опрацювати дослідження 41-44, 53-57, 71, 77, 78, 82-84, 96

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.**Тема 4.1.****Завдання:**

Опрацювати дослідження 25-26, 76

Тема 4.2.**Завдання:**

Опрацювати дослідження 136, 129, 137, 142, 143

Тема 4.3.**Завдання:**

Опрацювати дослідження 3, 10, 22, 25-26, 41-44, 53-57, 76, 81

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.**Тема 5.1.****Завдання:**

Опрацювати дослідження 7, 9, 10, 55-56, 51, 60, 68, 86-87

Тема 5.2.**Завдання:**

Опрацювати дослідження 4, 5-6, 29, 30

Тема 5.3.**Завдання:**

Опрацювати дослідження 4, 5-6, 29, 30, 86-87

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6.**Тема 6.1.****Завдання:**

Опрацювати дослідження 12, 13, 14, 31, 32-33, 36-37, 39-40, 61-62, 63, 64, 65

Тема 6.2.**Завдання:**

Опрацювати дослідження 5, 20, 35, 36-37, 39-40, 45, 53-57, 61-62, 63, 64, 77, 67, 92, 74, 75, 86-87

6.2. Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання самостійної роботи	К-сть балів
<p>Студент виявив вільне володіння теоретичними поняттями з дисципліни. У виконаних завданнях в межах модулів продемонстроване знання концепцій різних авторів; простежується формування власних суджень. Висновки обґрунтовані і логічні. Здійснено комплексний аналіз запропонованого сценічного виступу із зазначенням принципових компонентів для тієї чи іншої теми. Використання положень рекомендованої літератури здійснено грамотно і доречно.</p>	5
<p>Студент надав правильні визначення теоретичних понять з дисципліни. У відповідях спитається на концепцію одного автора, але не може пояснити такий вибір. Аналіз сценічного виступу здійснено з частковим зазначенням принципових компонентів для тієї чи іншої теми. Рекомендована література засвоєна частково.</p>	4
<p>Студент надав частково неправильні визначення теоретичних понять. Аналіз сценічного виступу здійснено поверхово (застосовано загальні фрази; не розкрито специфіки ракурсів сценічно-виконавської майстерності відповідно до змісту модулю та окремих тем). Рекомендована література опрацьована частково і використання її положень не завжди доречно.</p>	3
<p>Студент не може надати чітких визначень теоретичних понять. Аналіз сценічного виступу не здійснено відповідно до специфіки ракурсів сценічно-виконавської майстерності з огляду на зміст модулю навіть у найважливіших аспектах. Рекомендована література не опрацьована.</p>	0-2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється в письмовій формі та охоплює такі види роботи:

1. Теоретичні питання (від 3 до 5 в залежності від змісту модулю).
2. Аналіз запропонованого сценічного виступу з огляду на зміст модулю.

Критерії оцінювання модульного контролю	К-сть балів
Студент виявив вільне володіння теоретичними поняттями з дисципліни. У виконаних завданнях в межах модулів продемонстроване знання концепцій різних авторів; простежується формування власних суджень. Висновки обґрунтовані і логічні. Здійснено комплексний аналіз запропонованого сценічного виступу із зазначенням принципів компонентів для тієї чи іншої теми. Використання положень рекомендованої літератури здійснено грамотно і доречно.	21-25
Студент надав правильні визначення теоретичних понять з дисципліни. У відповідях спитається на концепцію одного автора, але не може пояснити такий вибір. Аналіз сценічного виступу здійснено з частковим зазначенням принципів компонентів для тієї чи іншої теми. Рекомендована література засвоєна частково.	16-20
Студент надав частково неправильні визначення теоретичних понять. Аналіз сценічного виступу здійснено поверхово (застосовано загальні фрази; не розкрито специфіки ракурсів сценічно-виконавської майстерності відповідно до змісту модулю та окремих тем). Рекомендована література опрацьована частково і використання її положень не завжди доречно.	11-15
Студент не може надати чітких визначень теоретичних понять. Аналіз сценічного виступу не здійснено відповідно до специфіки ракурсів сценічно-виконавської майстерності з огляду на зміст модулю навіть у найважливіших аспектах. Рекомендована література не опрацьована.	1-10

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У кінці вивчення дисципліни (3 семестр) складається залік.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сценічно-виконавська майстерність»

Разом: 180 год.: лекції – 24 год., практичні – 24 год., самостійна робота - 120 год., МКР - 12 год.

Модулі	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2.			Змістовний модуль 3		Змістовний модуль 4			Змістовний модуль 5			Змістовний модуль 6		
Кількість балів за модуль	80 балів				65 балів			59 балів		53 бали			84 бали			63 бали		
Теми	Цілі та завдання дисципліни. Сценічна культура та виконавська діяльність. Сценічно-виконавська майстерність як складова сценічної культури				Особливості музичного виконавства. Сутність поняття «сценічно-виконавська майстерність»			Музичне виконавство в його культурно-історичній динаміці. Особливості і закономірності. Засоби музичного виконавства та їх системність		Музичний професіоналізм і його соціокультурні функції. Музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача			Музичний професіоналізм і його соціокультурні функції. Музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача			Музичний професіоналізм і його соціокультурні функції. Музичний твір як об'єкт діяльності композитора, виконавця та слухача		
Лекції	1 бал	1 бал			2 бали	1 бал		2 бали		1 бал			1 бал	1 бал			1 бал	
Практичні			20+2	10+1			20+2		20+2			10+1			20+2		10+1	10+1
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Модульний контроль	25 балів				25 балів			25 балів		25 балів			25 балів			25 балів		
Коефіцієнт	Разом – 404 бали Коефіцієнт – 4,04																	

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Бай Ю.М. Художні й утилітарні (прикладні) переживання у музично-виконавській діяльності : монографія. Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. 202 с.
2. Беликова В. Музыкальное исполнительство как вид художественно-творческой деятельности: Дис. ... канд. искусствоведения. Киев, 1990. 122 л.
3. Берегова О. М. Комунікація в музичному виконавстві як культурологічна проблема. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. Вип. 84 : Композитор і сучасність. Київ, 2009. С. 209–218.
4. Береза А. В. Педагогічно-виконавська практика майбутнього вчителя музики: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., допов. Вінниця : Нова книга, 2010. 184 с.
5. Білоус В. П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Часопис Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2010. Вип. 1. С. 97–103.
6. Білоус В.П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності: автореф. дис... канд. мистецтв: 17.00.03. К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2005. 20 с.
7. Брояко Н. Б. Актуальні проблеми сучасного музичного виконавства. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філософія, культурологія, соціологія. Маріуполь, 2015. Вип. 9. С. 33-38.
8. Бучек Л. І. Аналіз емоційної стійкості як прояву особливостей саморегуляції особистості: дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. К., 1993. 110 с.
9. Валькевич Р. Сценічна культура та виконавська діяльність. Зібрання статей з питань культури сценічно-виконавської діяльності майбутнього вчителя. Наукове видання. Кіровоград, 2011. 112 с.
10. Василевич М. О. Формування досвіду сценічної витримки виконавців-інструменталістів у системі професійної мистецької освіти. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття : зб. матеріалів ІІ Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 14–15 квітня 2016 р. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2016. С. 508–519.
11. Вітвицька Є. В. Акустика залів: Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2002. 144 с.
12. Войтович О. Порівняння акустичних властивостей концертних залів (на прикладі естетичної оцінки звучання музичних творів). Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне

- мистецтво. ПРАКТИКА. 2020. 3(1). С. 48-58. DOI: 10.31866/2616-7581.3.1.2020.204338
13. Гаврілова Л., Псарьова Л. Інтерпретація музичного твору: теоретичні аспекти. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти : збірник наукових праць. 2016. Вип. 3. С. 97-106.
 14. Горюхіна Н.О. Композиція музичного твору. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред-упор. І. А. Котляревський. Київ, 2000. Вип. 7 (Музикознавство : з ХХ у ХХІ століття). С. 16–30.
 15. Гусейнова Л. В. Чинники формування виконавської культури майбутнього вчителя музичного мистецтва. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2015. No 1. С. 126–129.
 16. Давидов М. А. Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2010. 400 с.
 17. Жайворонок Н. Б. Музичне виконавство як феномен музичної культури : дис. на здобуття наук. ступ. канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01 "теорія і історія культури". 2006. 183 с.
 18. Іваницький А. І. Основи логіки музичної форми (проблеми походження музики): Навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2003. 180 с.
 19. Кашкадамова Н. Про фаховість у виконанні української музики: здобутки галицьких піаністів. Львів, 1997.
 20. Кисляк Б. Артистизм та закономірності його втілення у виконавській діяльності музиканта. Музикознавча думка Дніпропетровщини. (23). 2022. С. 158-169. <https://doi.org/https://doi.org/10.33287/222243>
 21. Колесник О. Феномен інтерпретації в художній культурі: монографія. Київ: НАКККіМ, 2014. 265 с.
 22. Комаровська О. А. Здібності до сценічного виступу в структурі художньої обдарованості особистості. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. - 2012. - Вип. 13. - С. 6-11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_014_2012_13_4
 23. Корзун В. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема. Наукові записки. 2013. Вип. СХІ (111). 248 с. (Серія педагогічні та історичні науки). С. 79-85. ISSN 2310-371
 24. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості. Київ, 1989. 412 с.
 25. Костюк О. Г. Сприймання музики і художня культура слухача. Київ : Наукова думка, 1965. 124с.

26. Котова Л. М. Емоційна стійкість як засіб формування інструментально-виконавської надійності у студентів музично-педагогічних факультетів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2001. 13 с.
27. Котова Л. М. Методика підготовки музикантів-інструменталістів до сценічної діяльності : навч.-метод. посіб. Мелітополь, 2010, 227 с.
28. Коханик І. Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред.-упор. О. Тимошенко, В. Москаленко [та ін.]. Київ, 2002. Вип. 20 (Музичний твір: проблема розуміння). С. 44–51.
29. Кутєпова-Бредун В. Ю. Роль адаптивності у діяльності музикантів-професіоналів. Актуальні проблеми психології. Вип. 15. Частина II. С. 178–184.
30. Лабінцева Л. П. Концертний виступ як особливий вид музично-виконавської діяльності. Вісник ХДАДМ. 2010. № 1. С. 215–216.
31. Лабінцева Л. П. Концертна діяльність як показник виконавської майстерності музикантів. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. Київ : Генеза, 2014. Вип. 10. С. 297–303.
32. Латіна Г. Оцінка стану сценічного хвилювання в музикантів-педагогів на етапі професійної підготовки. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. № 3 (57). С. 197–204.
33. Левко В. І. Концерт як форма репрезентації музики у соціокультурній системі Західної Європи: етапи становлення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. праць. 2016. Вип. 36. С. 216–224.
34. Левко В. І. Концерт як чинник культурно-мистецького життя України ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2015. 256 с.
35. Маркова О. М. Онтологія виконавства і "розпізнавання" в музиці / Трансформація музичної освіти і культури в Україні : матеріали науково-творчої конференції, присвяченої 90-річному ювілею з дня заснування Одеської державної музичної академії ім. А. В. Неждановой / гол. ред. О. В. Сокол. Одеса: Друкарський дім, 2004. С. 46–56.
36. Маркова О. М. Теорія виконавства в сучасному музикознавстві. Українське музикознавство. КИЇВ, 2002. Вип. 31. С. 93–102.
37. Мозгальова Н. Г. Адаптація до концертних виступів як загальномузична проблема. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти : збірник наукових праць. Київ, 2015. Вип. 18 (23). С. 163–166.

38. Москаленко В. Г. Музичний твір як текст. Київське музикознавство. Київ, 2001. Вип. 7 (Текст музичного твору: практика і теорія). С. 3–10.
39. Москаленко В. Г. Творчий аспект музичного стилю. Київське музикознавство. Київ, 1998. Вип. 1. С. 87–93.
40. Москаленко В. Г. До визначення поняття «музичне мислення». Українське музикознавство : (наук.-метод. зб.). Київ, 1998. Вип. 28. С. 48–53.
41. Науменко С.І. Психологія музичної діяльності. Чернівці: ПП «Видавничий дім «Родовід», 2015. 408 с.
42. Негребецька О. М. Ціннісний контекст музичної культури. Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред. кол.: В. В. Радул [та ін.]. Кіровоград : КДПУ, [Б.р.]. Вип. 107, ч. 2. 2012. С. 38-45.
43. Ніколаєвська Ю. В. Homo Interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть: монографія. ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків: Факт, 2020. 576 с.
44. Ніколаєвська Ю. В. Аутентична виконавська стратегія та її сучасні трансформації. Аспекти історичного музикознавства. Харків, 2017. Вип. 10. С. 180–198.
- 45.

46. Ніколаєвська Ю. В. Комунікативна стратегія як проблема інтерпретології. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти / відп. секретар Л. В. Шаповалова. Харків, 2017. Вип. 46. С. 94–110.
47. Ніколаєвська Ю. В. Музична комунікація як інтерпретативний феномен (на матеріалі творчості ХХ — початку ХХІ ст. : дис. ... доктора мистецтвознавства 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2020. 516 с.
48. Ніколаєвська Ю. В. Нові виміри музикознавства ХХІ століття: досвід моделювання інтерпретативної теорії музичної комунікації. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2021. Вип. 131. С. 8-25. DOI: <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2021.131.243200>
49. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін : монографія. Київ : Освіта України, 2008. 247 с.
50. Побережна Г. І. Методологічні засади аналізу динаміки становлення індивідуального музичного стилю. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського 2019. Вип. 126. С. 6-16.
51. Прядко О. Властивості уваги музиканта-виконавця. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020. № 28. С. 361-3667. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2020-28-0.360-367>
52. Радзівіл Т. А. Формування готовності концертної програми інструменталістів до публічного естрадного виступу. Інноваційна педагогіка. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2021. Вип. 33. Т. 1. С. 100–103. DOI <https://doi.org/10.32843/26636085/2021/33-1.20>
53. Радзівіл Т. Методичні засади розвитку виконавської надійності здобувачів-інструменталістів вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 43, том 3. 2021. С.15-26. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/43-3-3>
54. Ржевська М. Авторський концерт у сучасному соціокультурному просторі (на прикладі концертів із творів Г. Ляшенка). Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 75: Композитор і сучасне соціокультурне середовище: зб. ст. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2009. С. 47–56.
55. Романчишин В. Г. Концертна діяльність як соціокультурна практика: до проблеми організації. Мистецтвознавчі записки. 2018. Вип. 33. С.243–250
56. Роменець В. А. Психологія творчості : Навч. посібник. Вид. 3. Київ : Либідь, 2004. 288 с.
57. Рудницька О. П. Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти : навч. посіб. Київ : ІЗМН, 1998. 248 с.
58. Салій В., Сторонська Н. Педагогічні умови підготовки до концертного виступу музиканта-виконавця. Молодь і ринок. 2021. № 5/191. С. 73-77. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.239319>
59. Самойлова Ю. О., Щербак Т. І. Психологічні аспекти сценічного хвилювання музиканта. Інсайт: психологічні виміри суспільства: наук. журн. – Херсон: «Гельветика», 2019. – С.241-242.
60. Саннікова А.О. Уявлення досвідчених виконавців про прояви сценічних бар'єрів. Наука і освіта. 2013. № 7. С. 259–264.

61. Ситуативний аналіз, або анатомія кейс-метода / за ред. Ю.П.Сурміна. Київ : Центр інновацій і розвитку, 2002. 286 с.
62. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль : монографія. Одеса: Астропринт, 2013. 276 с.
63. Степанова О. Ю. Піанізм лондонської та віденської фортепіанних шкіл: компаративний аналіз : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Суми, 2018. 228 с.
64. Сухленко І. Ю. О генеалогии исполнительского стиля. Проблемы взаимодействия искусства, педагогики та теории і практики освіти : зб. наук пр.. Харків, 2007. Вип. 20. С. 362–373.
65. Сюта Б. Концерт. Українська музична енциклопедія. Т. 2. С. 535–537.
66. Ткаченко Т.В., Шумська О.О. Підготовка студентів-ансамблістів до концертного виступу. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2020. № 1 (19). С. 308-313. DOI: 10.32342/2522-4115-2020-1-19-36
67. Цюлюпа Н. Л. Історичні аспекти становлення та розвитку національного фортепіанного виконавства (XVIII – XX ст.) Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв . Мистецтвознавство. Архитектура : [зб. наук. пр.]. Харків, 2011. № 7. С. 212–219. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2011_7_56
68. Чабаненко Наталія. Інтенаційність музики як категорія виконавського мистецтва. Мистецтвознавчі записки. 2019. № 36. С.240-244.
69. Чекан Ю. Інтенаційний образ світу : монографія. Київ : Логос, 2009. 227 с.
70. Черноіваненко А.Д. Академічне музично-інструментальне мистецтво як предмет музикознавчої системології. Видавничий дім «Гельветика», 2021. 704 с.
71. Чернявська М. С. Епоха романтизму в фортепіанній музиці (до проблеми різноманіття фортепіанних стилів ХІХ ст.). Теоретичні питання культури, освіти та виховання : зб. наук. пр. Київ, 2002. Вип. 20. С. 186–191.
72. Шульга Л. Деякі аспекти категорії драматургії в сучасному музикознавстві. Syntagmation : зб. наук. статей на пошану доктора мистецтвознавства Стефанії Павлишин. Львів, 2000. С. 100–118.
73. Юник Д. Г. Виконавська надійність митців-музичного мистецтва: концептуальний аспект. Теорія та методика мистецької освіти. Наукова школа Г. М. Падалки. Колективна монографія. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. С. 121–150.
74. Юник Т. І. Удосконалення методики запам'ятовування музичного тексту як засіб розвитку виконавської майстерності студентів-піаністів (на матеріалі педвузів): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. К., 1996. 16 с.
75. Bernstein N. A, Popova L. N. Investigations on the biomechanics of key strike during piano playing. Moscow, 1930. P. 5–47. (Proceedings of the piano-methodological section of the State Institute of Music Science).
76. Črčinovič Rozman, J., Kovačič B. . Musical talent. Pedagoška obzorja. 2010. 25(3–4). Pp. 47–59.

77. Dalla B. S., Palmer C. Rate effects on timing, key velocity, and finger kinematics in piano performance. *PLoS ONE* 6. 2011. e20518. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0020518>
78. Furuya S., Kinoshita H. Expertise-dependent modulation of muscular and non-muscular torques in multi-joint arm movements during piano keystroke. *Neuroscience*. 2008. Vol. 156. P. 390–402.
79. Gagné F. Giftedness and talent: reexamining a reexamination of the definitions. In R. J. Sternberg (Ed.), *Definitions and Conceptions of Giftedness*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press., 2004. Pp. 79–95.
80. Goebel W., Palmer C. Synchronization of timing and motion among performing musicians. *Music Perception*. 2009. № 26. P. 427–438.
81. Haroutounian J. Musical talent assessment. In B. Kerr (Ed.), *Encyclopedia of Giftedness, Creativity, and Talent*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications., 2009. Pp. 613–617.
82. Huron D. B. Tone and voice: A derivation of the rules of voice-leading from perceptual principles. *Music Perception*. 2001. Vol. 19. P. 1–64
83. Hyde K. L., Lerch J., Norton A., Forgeard M., Winner E., et al. Musical training shapes structural brain development. *Journal of Neuroscience*. 2009. Vol. 29. P. 3019–3025.
84. Juslin P. N. Five facets of musical expression: A psychologist's perspective on music performance. *Psychology of Music*. 2003. 31(3). Pp. 273–302.
85. Levinson Jerrold. *Music as Narrative and Music as Drama*. *Mind & Language*, Vol. 19 No. 4 Wiley-Blackwell, 2004. pp. 428–441.
86. Seashore C. E. (1919). *The psychology of musical talent*. Silver, Burdett & Company. <https://doi.org/10.1037/13031-000>
87. Sorce Keller Marcello. *Composition / Janet Sturman (ed.) The SAGE Encyclopedia of Music and Culture*. Los Angeles: SAGE Reference, 2019, Vol. II, 618–623.
88. Visser B. A. Musical intelligence. In B. Kerr (Ed.), *Encyclopedia of Giftedness, Creativity, and Talent*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications., 2009. Pp. 610–613.

Додаткова література

1. Андрейко О. І. Виконавська культура скрипаля : теорія та методика формування : монографія. Львів : Галицька видавнича спілка, 2013. 298 с.
2. Андрейко О. І. Методи вдосконалення виконавського апарату інструменталіста : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2004. 19 с.
3. Андрейко О. І. Сучасні підходи до формування виконавської майстерності музиканта-інструменталіста. Збірник наукових праць «Педагогічний процес: теорія і практика». 2009. № 1. С. 15–23.
4. Андрійчук П. О. Теорія інструментально-виконавського мистецтва як окрема галузь музикознавства. *Молодий вчений*. 2017. № 11 (51). С. 517–520.

5. Барсукова Н. С. Зміст педагогічних умов формування виконавської майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Вісник Черкаського університету. Педагогічні науки. 2015. Вип. 1 (334). С. 37.
6. Барсукова Н. С. Методологічні основи формування виконавської майстерності музиканта [Електронний ресурс]. Перспективи розвитку науки. Под-секція 6. Теорія, практика и методи обучения : интернет-журн. 2016. С. 159–160. Режим доступу: http://конференция.com.ua/files/image/konf%2011/doklad_11_3_2_39.pdf
7. Безклубенко С. Д. Мистецтво: терміни та поняття: енциклоп. вид.: у 2-х т. Київ: Ін-т культурології АМУ, 2008. Т. 1 (А–Л). 240 с.
8. Білоус В.П. Мотиви музичної діяльності і їх значення у формуванні майстерності музиканта. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Збірник наукових праць. КИЇВ, 2003. Вип. XI. Частина друга. С. 210 – 219.
9. Білоус В.П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. К., 2010. Вип. 1. С. 97–103.
10. Білоус В.П. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності музиканта-інструменталіста. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Київ, 2004. Вип. 38. Музичний стиль: теорія, історія, сучасність. Збірка статей. С. 255 – 262.
11. Бочелюк В. Й. Професіоналізм особистості: теоретико-методологічний аспект / В. Й. Бочелюк, с. А. Білоусов, Г. О. Горбань та ін.. Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2007. 248 с.
12. Василевич М. Формування досвіду сценічної витримки виконавців інструменталістів у системі професійної мистецької освіти. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. С. 508-519.
13. Виконавські школи вищих учбових закладів України: Тем. зб. наук. праць. Київ : МК УРСР; КДК ім. Чайковського, 1990. 180 с.
14. Воевідко Л. Формування виконавської майстерності студентів у класі фортепіано. Науковий вісник НМАУ / збірник статей. Вип. 35. Київ, 2004.
15. Войтович О. (2015). Критерії оцінки художньої якості звукового матеріалу в епоху цифрових технологій. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Культурологія, 21(2), 194-197.
16. Войтович О. (2018). Критерії оцінювання звучання оркестру в концертних залах. Українська музика. 3(29), 94-98.
17. Глушук Т. В. Музично-виконавське мистецтво як об'єкт дослідження українського мистецтвознавства. Культура і сучасність. 2016. № 1. С. 87–91. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-0285.1.2016.148408>.
18. Гмиріна С. Постановка концертного номера як засіб фахової підготовки студента-вокаліста. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2017. № 2. С. 136-140.
19. Грица С. Й. Народний професіоналізм. Мистецтво та епос: культурологічний аспект : [зб. ст.]. Київ : Наук. думка, 1991. С. 5–35.

20. Гургула Р. І., Столярчук Л. І. Застосування принципів сценічної майстерності як основа формування компетентності студента музичного відділення. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 71. Т. 1. С.117-122. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.71-1.20>
21. Гусак В. Рухова пам'ять майбутніх учителів музики : сутність і проблеми розвитку : монографія. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 232 с.
22. Гусак В. Специфіка виявлення сценічно-виконавської майстерності вчителя музичного мистецтва. Проблеми підготовки сучасного вчителя, (14), 34–43. <https://doi.org/10.31499/2307-4914.14.2016.163655>
23. Гусейнова Л. В. Формування готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2005. 20 с.
24. Давидов М. А. Художня майстерність як синтез виражальних, технічних і артистичних засобів. Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. С. 37–38.
25. Євдокімов С. А. Скрипкове виконавство. Шлях від початківця до віртуоза : навч. посіб. Харків : ХДУМ, 2007. 128 с.
26. Калішук О. Д. Характеристика структури виконавської мобільності майбутніх педагогів-музикантів. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 14. С. 62-67. DOI: 10.31392/NPU-nc.series14.2019.27.10
27. Катрич О. Сильова ієрархія та стильова концентричність – два погляди на проблему дослідження музично-виконавського стилю. Науковий вісник НМАУ. Музичне виконавство. Київ, 2001. Вип. 18. С. 115–122.
28. Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичний та естетичний аспекти) : дис. ... канд. мистецтвознав. Киев, 2000. 173 с.
29. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано). Історія. Тернопіль : АСТОН, 1998. 299 с.
30. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво Шопена: Науково-методичний нарис. Тернопіль: СМП „АСТОН”, 2000. 80 с.
31. Кашкадамова Н. Б. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя : [підручник]. Тернопіль : АСТОН, 2006. 608 с.
32. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано), ХІV–ХVІІІ ст. : [навч. посібник]. Тернопіль : АСТОН, 1998. 300 с.
33. Клепиков О., Кучерявий І. Основи творчості особи: [навчальний посібник для студ.]. Київ: Вища школа, 1996. 295 с.
34. Козаренко О. В. М. В. Лисенко як основоположник української національної музичної мови: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01 "теорія і історія культури". К, 1993. 20 с.
35. Козаренко О. В. Феномен української національної музичної мови. Львів : НТШ, 2000. 286 с.

36. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму. <http://www.musicaukrainica.odessa.ua/-a-kozarenko-ethnicmuslang.html>.
37. Коменда О. І. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю. Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії : зб. наук. праць. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАНУ, 2009. Вип. 9. С. 113–118.
38. Кононова М. В. Ідеальне та еталонне в системі категорій музично-виконавського мистецтва : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2009. 206 с.
39. Коробецька С. Ю. Оркестровий стиль: теорія, історія, сучасність : монографія. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 332 с.
40. Костюк Н. Музичні жанри: класифікаційні проблеми. Студії мистецтвознавчі. К.: ІМФЕ НАН України, 2007. № 2 (18). С. 73-80.
41. Котляревська О. І. Варіативний потенціал музичного твору: культурологічний аспект інтерпретування : автореф. дис... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 1996. 19 с.
42. Кофман Р. Виховання диригента: психологічні особливості. Київ : Муз. Україна, 1986. 40 с.
43. Коханик І. До проблеми музичного стилю в сучасному теоретичному музикознавстві. Теоретичні та практичні питання культурології. Мелітополь, 2002. Вип. ІХ (Українське музикознавство на зламі століть). С. 70 – 82.
44. Коханик І. Методологічні та теоретичні проблеми стильового аналізу сучасної музики. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред.-упор. О. С. Тимошенко [та ін.]. Київ, 2003. Вип. 29 (Музична освіта в Україні : теорія і практика). С. 181– 189.
45. Кремешна Т. І. До проблеми сценічного хвилювання у музикантів-виконавців. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. – Вип. 27 : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. С. 62-67.
46. Кремешна Т. І. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема URL: <https://dspace.udpu.edu.ua › jspsui › bitstream>
47. Криса О. Б Альтове мистецтво Києва у контексті європейських традицій : дис. ... кандидата мистецтвознавства : 17.00.03 – Музичне мистецтво. Київ, 2011. 219 с.
48. Крицький В. М. Педагогічні проблеми сучасної музично-виконавської підготовки студентів мистецьких спеціальностей. Теорія та методика мистецької освіти. Наукова школа Г. М. Падалки : колективна монографія / за ред. А. В. Козир. Вид. 2-ге, доповнене. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. 402 с.
49. Кулікова В. М. Художнє мислення музиканта. Традиції та інновації. Навчально-методичний посібник для студентів та викладачів виконавських факультетів вищих музичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. Київ : Купріянова, 2007. 132 с.

50. Кучма Н. А. «Звуковий образ інструмента» як проблема виконавської інтерпретації. Аспекти історичного музикознавства : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2017. Вип. 10. С. 71–87.
51. Лабунець В. М. Методична система інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. Київ, 2015. 42 с.
52. Левко В. Концерт як мистецьке явище в культурному просторі України другої половини ХІХ – початку ХХІ століття. Київ: НАКККіМ, 2021. 152 с.
53. Литвиненко С. Креативність як загальна здібність до творчості: сучасні підходи. Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Серія «Педагогічні науки». 2006. Вип. 3 (50). С. 215-219.
54. Лісняк І. Використання медіатехнологій у презентації концертних програм: між шоу та академізмом . Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2020. № 2-3 (47-48). С. 80–94.
55. Лобачова Т. І. Музично-історичні демонстрації Г. М. Беклемішева. Українське музикознавство: республіканський міжвідомчий науково-методичний збірник. Київ: Музична Україна, 1990. Вип. 25. С. 59–71.
56. Лук'янченко Л.В. Педагогічні умови формування готовності до інструментально-виконавської діяльності: зб. наук. праць студ. Бердянського держ. пед. ун-ту. Бердянськ : БДПУ, 2006. С. 45-53.
57. Малахова М. О. Ансамблеве музикування як засіб оптимізації мотиваційної сфери студентів до навчально-професійної діяльності. Aktualne naukowe problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka : zbiór raportów naukowych. Część 3. Warszawa, 2014. S. 103–108.
58. Малахова М. О. Соціально-психологічні аспекти сценічного хвилювання у професійно-виконавській діяльності майбутнього вчителя музики. Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. праць. Кам'янецьПодільський, 2013. Вип. 13. С. 297–302.
59. Мельник М. Концерт як особлива форма естрадного мистецтва. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. Київ: Міленіум, 2006. Вип. 9. С. 167–174.
60. Мельник М. М. Театралізований тематичний концерт як синтетичний жанр сценічних мистецтв: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 26. 00. 01. Київ, 2009. 20 с.
61. Моїсеєва М. А. Музичне виконавство: сутність, методологія, практика. Сучасна музика в сучасному світі: Збірник наукових праць. Вип. 2 / Ред. кол. С. В. Олійник (відп. ред.). 2012. С. 74-76.
62. Мустафаєв Ф. М. Концертно-гастрольна діяльність під час бойових дій. Мистецтвознавчі записки. 2019. Вип. 35. С. 263–267.
63. Олексюк О. М., Ткач М. М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: Навч. посіб. К.: Знання України, 2004. 264 с.
64. Опарик Л. Фортепіанно-виконавське мистецтво ХХ століття як естетичний феномен. Молоде музикознавство : зб. статей. Львів, 2002. Вип. 7. С.101–110.

- 65.Откидач В. М. Становлення оркестрового виконавства в Україні (в контексті розвитку національної художньої культури) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01. Харків, 1997. 19 с.
- 66.П'ятницька-Позднякова І.С. Художньо-педагогічна комунікація: структурний аналіз. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені О.В. Сухомлинського. Серія: Педагогічні науки. 2012. Вип. 1.38 (2). С. 67–70
- 67.Поліщук О. Художнє мислення: естетико-культурологічний дискурс: монографія. Київ : Видавець ПАРАПАН, 2007. 208 с.
- 68.Польська І. І. Оркестрове (колективне) виконавство як модель макроансамблю. Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2001. № 1 (6). С. 48–51.
- 69.Радзівіл Т. А. Особливості підготовки інструменталістів в умовах вищої мистецько-педагогічної освіти. Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19–20 квіт. 2018 р. Умань : Видавництво «АЛМІ», 2018. С. 131–134. URL: <http://dspace.udpu.edu.ua:8181/handle/6789/10300>
- 70.Рябуха Н. Звуковий образ світу: онто-сонологічне дослідження фортепіанного мистецтва ХХ – початку ХХІ ст. : монографія. Харків : Вид-во Бровін О. В., 2016. 336 с.
- 71.Рябуха Н. Звукообраз як категорія музичної інтерпретації. Мистецька освіта в Україні: традиції, сучасність, перспективи : матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф., 27–29 берез. 2013 р.. Луганськ, 2013. С. 385–389.
- 72.Саїк Г. Емоційно-естетичні переживання музики через формування виконавської майстерності студентів. Наука і сучасність. Київ, 2000. 22, вип. 2, ч. 2. С. 115-125.
- 73.Самойленко А. І. Теорія музикознавчої інтерпретації як напрямок сучасної герменевтики. Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. Київ, 2011. № 2 (11). С. 3–11.
- 74.Саннікова А. О. Сценічні переживання виконавця: психологічний нарис. Наука і освіта. 2016. №9. С.129-134.
- 75.Сегеда Н. А. Професійний розвиток викладача музичного мистецтва: історія, методологія, теорія : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 273 с.
- 76.Семашко О. Соціологія мистецтва: навчальний посібник. 2-ге вид. Львів : Магнолія Плюс, 2006. 244 с.
- 77.Семененко І.В., Іваненко М.В., Павлюкова Г.В. Концертний виступ в контексті виконавської діяльності вокаліста. Молодий вчений. 2017. № 11 (51). Листопад. С. 652-655.
- 78.Силко Р.М. Розробка, організація та проведення художньо-мистецьких заходів: Конспект лекцій з дисципліни для студентів спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Чернігів: НУЧК, 2018. 62 с.
- 79.Стронько Б. Ю. Недомовленість в музиці як фактор активного сприйняття. Науковий вісник Національної музичної академії України Імені П. І. Чайковського. 2022. Випуск 134. Сучасне теоретичне музикознавство: проблеми, новації, аналітичні підходи : Збірник статей. Київ, 2022. С. 18-29

80. Стукаленко Зоя. Формування виконавської майстерності студентів в оркестровому класі
81. Стукаленко Зоя. Художньо-педагогічна проблема музично-виконавської майстерності
82. Тополевський В. Педагогічний вплив на розвиток творчої індивідуальності майбутнього актора. *Культура України. Серія: Мистецтвознавство*. Харків. 2015. Вип. 51. С. 144–151.
83. Харченко О. Духовний концерт як явище культури: історична генеза та культурологічне обґрунтування. *Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство*. Київ, 2013. Вип. 47. С. 9–22.
84. Чекан Ю. І. Історико-функціональне дослідження музичних творів (на прикладі Шостої симфонії П. І. Чайковського) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02 Музичне мистецтво. Київ, 1992. 19 с.
85. Черкашина М.Р. Опера ХХ століття. Нариси. Київ : Музична Україна 1981. 208 с.
86. Черноіваненко А.Д. Композиторсько-виконавські практики бароко у розвитку музичного інструменталізму. *Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник Одеської національної консерваторії ім. А. В. Нежданової*. Одеса : Астропринт, 2018. Вип. 27, кн. 2. С. 135-147.
87. Шабалтіна С. М., Гадецька А. М. Київська клавесинна школа в історико-культурному контексті. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. № 3. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. С. 24–30.
88. Шайда В. Концертно-гастрольна діяльність як форма міжнародного співробітництва в музичному мистецтві. *Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали Міжн. симпозіуму, присвяченого 50-річчю НАКККіМ, 06 червня 2019 р., м. Київ / В. Г. Чернець (голова редкол.) та ін.* Київ: НАКККіМ, 2019. С. 281–282.
89. Шип С.В. *Музична форма від звуку до стилю : Навчальний посібник*. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.
90. Юник Д. Г. *Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування*. Київ: ДАКККіМ, 2009.
91. Юник Д. Г. Психологічні механізми сприйняття авторського тексту музичного твору виконавцями-інтерпретаторами. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2018. Вип. 123. С. 17-29. DOI: <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2018.123.152410>
92. Юник Д. Г., Юник Т. І., Котова Л. М. Парадигма розвитку емоційної стійкості музикантів-інструменталістів у процесі підготовки до сценічної діяльності. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2018. Серія: Педагогіка (1 (20)). с. 108-114.
93. Ян І. Виконавська стабільність піаністів як мистецтвознавський феномен. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2021. № 1 (50). С. 91-108. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(50\).2021.233122](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(50).2021.233122)

94. Barton Georgina. *The Relationship Between Music, Culture, and Society: Meaning in Music: Implications for Classroom Practice*. Barton Georgina. *Music Learning and Teaching in Culturally and Socially Diverse Contexts*. Pp. 23-41. DOI:10.1007/978-3-319-95408-0_2
95. Bogunović B. *Muzički talenat i uspešnost*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. 2008.
96. Carr Nathan R., Olsen Kirk N., Thompson William Forde. *The Perceptual and Emotional Consequences of Articulation in Music*. *Music Perception*. Volume 40, Issue 3. February 2023. Pp. 202-219.
97. Copland A. *Music and imagination*. Cambridge : Harvard University Press, 1952. 116 p.
98. Crispin Darla, Östersjö Stefan. *Musical expression from conception to reception. Musicians in the Making: Pathways to Creative Performance*. Oxford University Press, 2017. Pages 288–305. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199346677.003.0021>
99. Danuser H. *Musikalische Interpretation*. *Neues Handbuch der Musikwissenschaft*. Band 11. Laaber : Laaber-Verlag, 1992. 469 p.
100. Drovenik Adamec Tjaša, Kovačič Bojan. *Characteristics of an outstanding musical talent - a case study*. *Revija za elementarno izobraževanje. Journal of elementary education*. Vol. 15, No. 4. 2022. December. Pp. 533–553.
101. Gołąb Maciej. *Spór o granice poznania dzieła muzycznego*. Toruń: Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2012. 285 s.
102. Golianek Ryszard D. *Koncepcja dramaturgii muzycznej a interpretacja dzieła*. *Muzyka*. 1995. № 3.
103. Ingarden Roman. *Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości*. Kraków: PWM, 1973. 185 s.
104. Juslin Patrik N., Lindström Erik. *Musical Expression of Emotions: Modelling Listeners' Judgements of Composed and Performed Features*. Volume 29, Issue 1-3. Special Issue: Music and Emotion. March-October 2010. Pages 334-364
105. Kendall Roger A., Carterette Edward C. *The Communication of Musical Expression*. *Music Perception: An Interdisciplinary Journal* Vol. 8, No. 2 (Winter, 1990), pp. 129-163. Published By: University of California Press. <https://doi.org/10.2307/40285493>
106. Kenny D. T. *Negative emotions in music making: Performance anxiety*. *Handbook of music and emotion: Theory, Research, Applications / edited by P. Juslin & J. Sloboda*. Oxford, UK: Oxford University Press. P. 425–451.
107. Koss J. *On the Limits of Empathy*. *The Art Bulletin*. 88 (1). March 2006. Pp. 139–57. doi:10.1080/00043079.2006.10786282
108. Kratus J. *Music listening is creative*. *Music Educators Journal*. 2017. March. P. 46–51. DOI:10.1177/0027432116686843
109. Loh Phaik Kheng. *History of instrumental music : from the 16th century up to the 20th century*. Penang, Malaysia : Penerbit Muzikal, 1989. 47 p.
110. Marx Adolf Bernhard. *Die Lehre von der musikalischen Komposition*
111. Monelle Raymond. *The Sense of Music: Semiotic Essays / With a foreword by Robert Hatten*. Princeton University Press, 2000. 336 pp.

112. Musical communication / ed. by Dorothy Miell, Raymond MacDonald, David J. Hargreaves. Oxford : Oxford University Press, 2005. XVI, 433 p.
113. Nikolayevskaya Y. Communicative Mechanisms of the 21st Century Music Interpretation. Music science today: the permanent and the changeable : Scientific Papers / Daugavpils University Daugavpils : Saule, 2017. Issue 1 (9). P. 29–34.
114. Primrose Edward . Music in context: an exploration of music and dramaturgy. 2013. URL: https://www.academia.edu/65831290/Music_in_context_an_exploration_of_music_and_dramaturgy
115. Ratner Leonard Gerald. Classic Music. Expression, Form and Style. New York: Schirmer Books, 1980. 475 pp.
116. Rowell Lewis. Music as Process. Time and process: Interdisciplinary issues / Ed.: JuliusThomas Fraser; Lewis Rowell: Madison, Co.: International Universities Press, Inc., 1993. Pp. 127–146.
117. Thinking about Music: An Introduction to the Philosophy of Music: By Lewis Rowell. Amherst: University of Massachusetts Press, 1983. 288 pp.
118. Turner E. O. The interpretation of Music: a Theory of Communication. The Musical Quarterly. Volume XXX, Issue 3, July, 1944. S. 297–306.
119. Yakupov A. N. The Theory of Musical Communication. Cambridge Scholars Publishing, 2016. 250 p.

Додаткові ресурси

http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435
<https://resources.mgpu.ru/findbooks.php?pagenum=9>
<https://resources.mgpu.ru/discplist.php?mode=libr>
www.classical.net/music/links
https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/Konferensiya_Mystetska_osvit_a_2016_compressed.pdf